

รายวิชาพื้นฐานศิลปะ

ศิลปะพื้นฐาน 3 ศ 32101

สาระทัศนศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้และผลการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แรงบันดาลใจในการออกแบบงาน
ทัศนศิลป์

ผลการเรียนรู้

1. แรงบันดาลใจในการออกแบบงานทัศนศิลป์
2. การจัดกิจกรรมบูรณาการทางด้านทัศนศิลป์ใน โรงเรียน

หน่วยการเรียนรู้และผลการเรียนรู้

เป้าหมายการเรียนรู้

ความเข้าใจที่ฝังแน่น : ความงามของทัศนธาตุส่งผลให้
เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างงานทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้และผลการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของแรงบัลดาลใจได้
2. บอกประเภทของแรงบัลดาลใจได้
3. บอกประเภทของจิตนาการได้
4. จัดกิจกรรมบูรณาการทางด้านทัศนศิลป์ในโรงเรียนได้

หน่วยการเรียนรู้และผลการเรียนรู้

หัวข้อหลัก

1. การถ่ายทอดแรงบัลดาลใจ

1.1 แรงบัลดาลใจหมายถึงอะไร

1.2 ประเภทของแรงบัลดาลใจ

1.3 แรงบัลดาลใจสร้างจิตนาการ

1.4 ประเภทของแรงบัลดาลใจสร้างจิตนาการ

2. การจัดกิจกรรมบูรณาการทางด้านทัศนศิลป์ในโรงเรียน

2.1 ประเภทของการจัดกิจกรรมด้านทัศนศิลป์

1

การถ่ายทอดแรงบัลดาลใจ

พฤติกรรมอย่างหนึ่งที่มนุษย์ต่างจากสัตว์อย่างเห็นได้ชัดก็คือ การแสดงออกในทางสร้างสรรค์เพื่อสนองตอบความต้องการทางความงามด้านจิตใจ และความต้องการทางด้านประโยชน์ใช้สอย มนุษย์จึงสร้างสรรค์ออกมาเป็นผลงานศิลปะทั้งประเพณีจิตรศิลป์ และประยุกต์ศิลป์

มนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่อยู่เสมอ จึงสามารถสร้างงานศิลปะได้อย่างหลากหลาย และยังฝึกฝนให้สัตว์แสดงออกทางศิลปะได้ โดยอยู่ภายใต้การกำกับการแสดงของมนุษย์นั่นเอง

1.1 แรงบันดาลใจ หมายถึงอะไร

แรงบันดาลใจ (INSPIRATION) หมายถึง สิ่งที่ทำให้เกิดมีขึ้น
ด้วยแรงอำนาจกระตุ้นให้ศิลปินมีอารมณ์สะเทือนใจ ปราบปรามที่จะ
สร้างสรรค์งานศิลปะ เช่น เกิดแรงบันดาลใจจากเสน่ห์ความงามของ
ทะเลและหมู่บ้านชาวประมง จึงบันทึกถ่ายทอดออกมาเป็นภาพ
ทิวทัศน์ทะเล เป็นต้น

ผลงานของ สุชาติ วงษ์ทอง เทคนิคสีน้ำ

เป็นภาพที่เกิดจากแรงบันดาลใจในวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายของชาวประมง

1.2 ประเภทแรงบัลดาลใจ

แรงบันดาลใจแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. แรงบันดาลใจภายนอก

2. แรงบันดาลใจภายใน

1. แรงบันดาลใจภายนอก

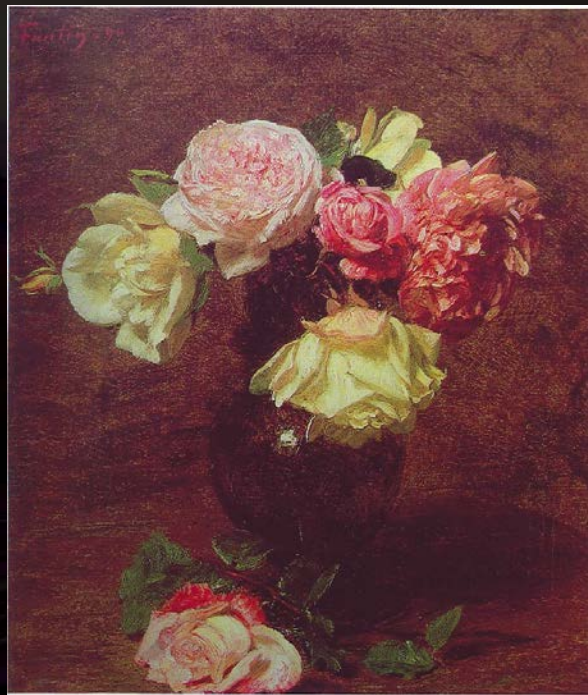
เป็นแรงกระตุ้นอันเนื่องมาจากการที่มนุษย์ได้สัมผัสรับรู้คุณค่าของความงาม และอารมณ์สะเทือนใจต่อสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว
ได้แก่

1.1 แรงบันดาลใจจากธรรมชาติ

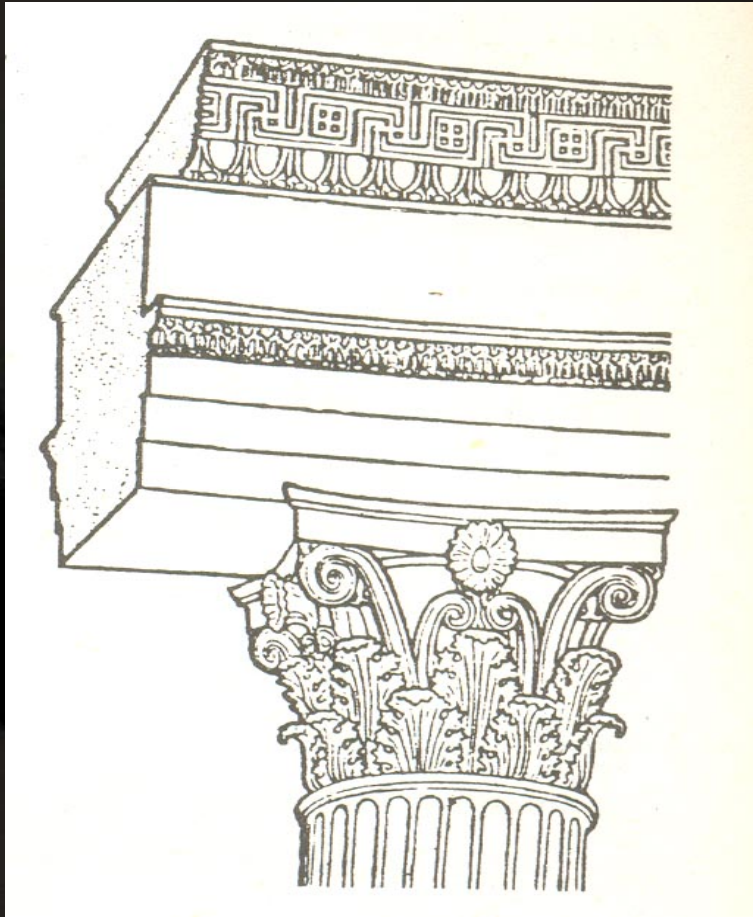
1.2 แรงบันดาลใจจากสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น

1.1 แรงบันดาลใจจากธรรมชาติ

ธรรมชาติคือ “แม่แบบ” ในการสร้างสรรค์งานศิลปะนับตั้งแต่จุด เส้น รูปร่างรูปทรง ขนาดสัดส่วน แสงเงา สี พื้นผิว ฯลฯ ที่ปรากฏอยู่ในสรรพสิ่งของธรรมชาติ ได้แก่ คน สัตว์ พืช โขดหิน ภูเขา สายน้ำ แสงแดด ท้องฟ้า ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ฯลฯ เพราะสิ่งเหล่านี้กระตุ้นเราให้เกิดสุนทรีย์ความประทับใจ หรืออารมณ์สะท้อนใจของศิลปินให้สามารถถ่ายทอดแรงบันดาลใจนั้นออกมาเป็นงานศิลปะตามความรู้สึกชื่นชมและพึงพอใจ

กุหลาบสีขาวและสีชมพูผลงานขององรี ฟองแตง ลาตูร์ (HENRI FANTIN-LATOURE)
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ เป็นภาพที่ได้แรงบันดาลใจจากความงามของรูปทรงและสีสัน
ในธรรมชาติ

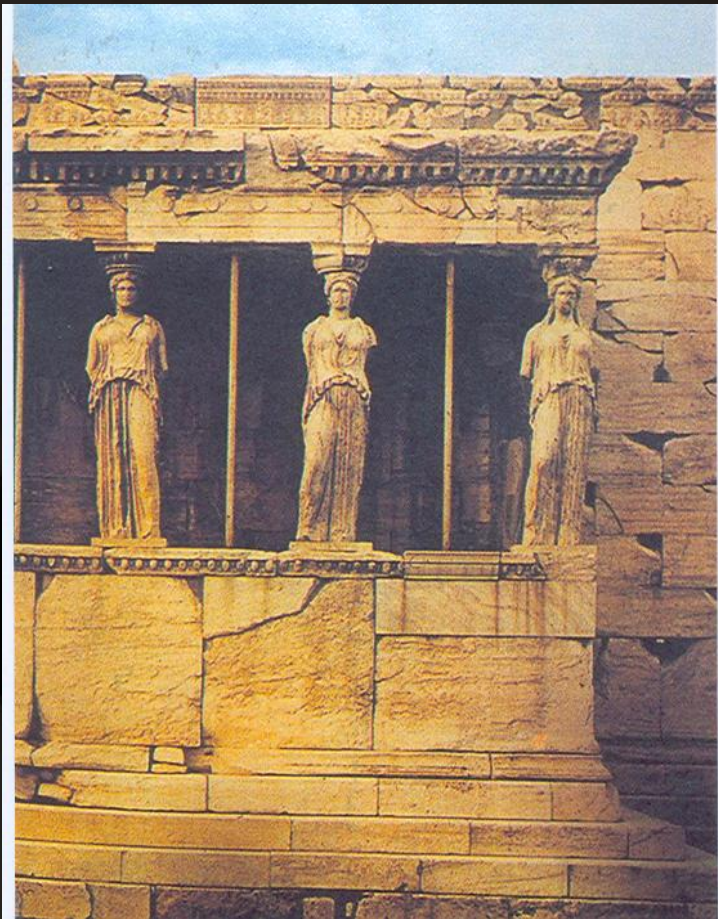

หัวเสา

ภาพลายเส้นแสดงรูปหัวเสาแบบ
คอรินเทียน ของกรีก ซึ่งได้แรงบันดาลใจ
มาจากใบอะแคนทัส

กระดาษตกแต่งผนัง (WALLPAPER) ผลงานของ วิลเลียม มอร์ริส
เป็นภาพลายดอกไม้และใบซึ่งได้แรงบันดาลใจในการออกแบบมาจากความงามของ
ธรรมชาติ

เสารูปสตรี

ประติมากรรมเสารูปสตรี

ศิลปะกรีก ณ วิหารอีเรคที่อุม

กรุงเอเธนส์

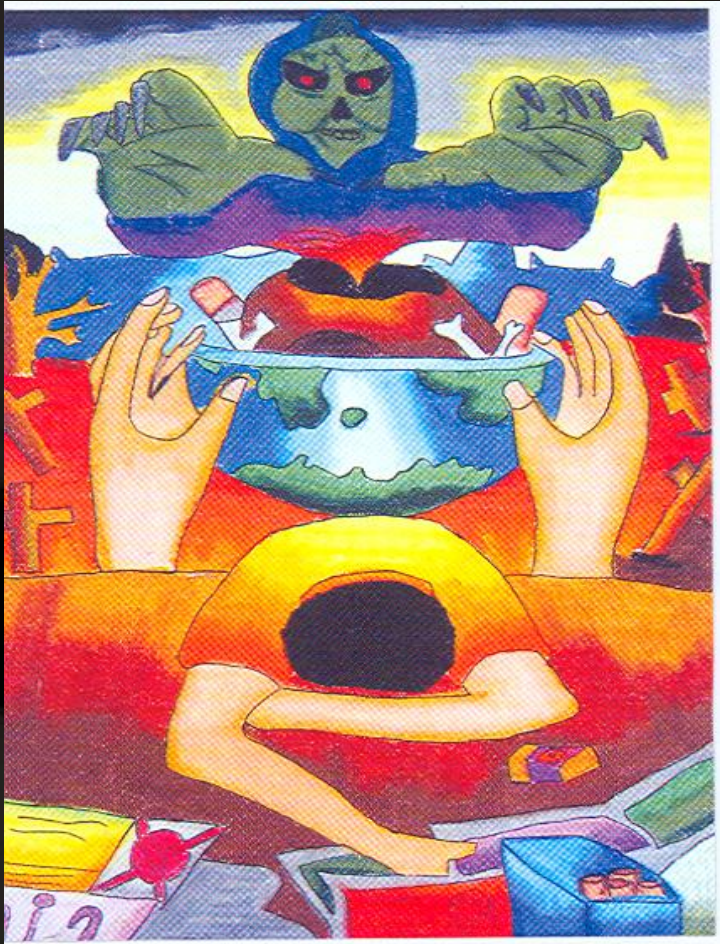

หญิงเปลือย

ผลงานของ เฮนรี มาทิส
เป็นภาพที่ได้แรงบันดาลใจมาจาก
ผู้หญิง โดยใช้วิธีลด ตัดทอนให้
สวยงามตามความคิดของจิตรกร
ซึ่งการถ่ายทอดแรงบันดาลใจจาก
ธรรมชาตินี้ไม่จำเป็นต้องลอกแบบให้
เหมือนตาเห็น

1.2 แรงบันดาลใจจากสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น

เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการถ่ายทอดเป็นงานศิลปะที่ได้จากสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคมของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เช่น ผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม ที่แสดงออกสะท้อนให้เห็นถึงเนื้อหาเรื่องราวของสังคมในด้านต่างๆ หรืองานสถาปัตยกรรมที่ได้แรงบันดาลใจมาจากสิ่งก่อสร้างในอดีต เช่น การนำรูปทรงของพีรามิดมาออกแบบเป็นตัวอาคาร และหลังคา การนำแบบหัวเสาและรูปทรงจั่วของวิหารกรีกมาประยุกต์ในการออกแบบสร้างสรรค์เป็นอาคารสมัยใหม่ การสร้างอาคารที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความจำเป็นในการใช้สอยของสภาพแวดล้อมที่เป็นเมือง หรือชนบท เป็นต้น

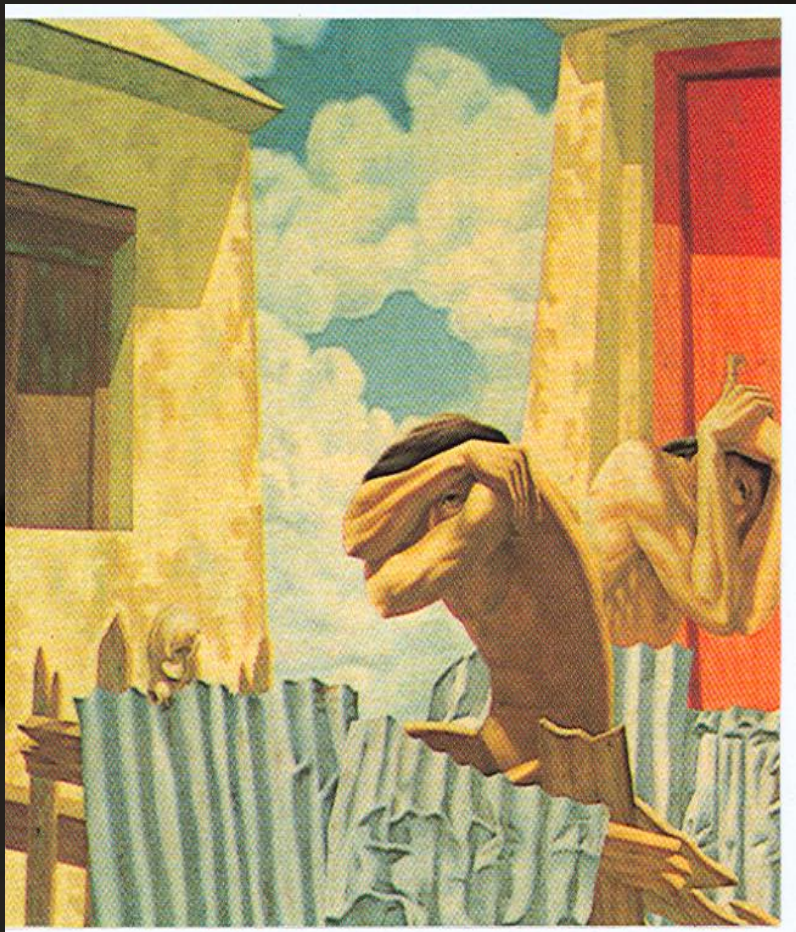
พิษภัยยาเสพติด

ผลงานของเด็กชายปตคุณ บริบูรณ์หิรัญ

ภาพสะท้อนสังคมแสดงโทษของการหลงผิด

ไปพึ่งยาเสพติด ทำให้เกิดความทุกข์ทรมาน

และเสียอนาคต

ผู้คน ลังคม ความหวาดระแวง
ผลงานของไพศาล ธีรพงษ์วิษณุพร
เป็นภาพสะท้อนปัญหาของสังคมที่ทำให้
คนรู้สึกหวาดระแวง

2. แรงบันดาลใจภายใน

เป็นแรงกระตุ้นที่เกิดจากความต้องการของความรู้สึกนึกคิด
ที่ประมวลอยู่ภายในสมองของศิลปินหลอมรวมมาเป็นจินตภาพ-
ภายในใจ โดยปรารถนาที่จะสร้างสรรค์งานศิลปะที่หลุดพ้นจาก
กฎเกณฑ์ข้อบังคับของโลกภายนอก เพื่อหาอิสรภาพแนวทางวิธีการ
สร้างรูปแบบความงามที่แปลกใหม่ จากแรงบันดาลใจและจินตนาการ
นามธรรม มาเป็นรูปงานศิลปะที่มองเห็นได้ให้เกิดความสวยงามตาม
ความพึงพอใจ

การหยั่งถึงความเข้าใจเต็มที่

ผลงานของ แจ็คสัน พอลล็อก ศิลปินชาวอเมริกัน

เทคนิคหยดโรยสี เป็นงานจิตรกรรม ได้แรงกระตุ้นอันเกิดจากแรงบันดาลใจภายใน
งานศิลปะสมัยใหม่ที่มีลักษณะเป็นนามธรรม งานที่มีรูปลักษณะของรูปร่างรูปทรงไม่เหมือน
จริงและดูแปลกตา